

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Ujabb fordulat.

Pécs, 1898. szept. 28.

Ugy jár aki az egyenes utat elhagyja, hogy a tekervényes mellékútványokon való bolyongása közben folyton újabb és újabb fordulókra talál, a melyek mindig távolabb viszik az óhajtott céltől, úgy hogy nagy zavarában aztán végre is nekimegy fejfel a falnak.

Igy járt Bánffy báró is, akinek a törvény kijelölte az egyedül helyes, egyenes utat: a vám- és kereskedelmi szövetség rendes időben fel lett mondva, a törvényes időben meg nem újított, Magyarország tehát nem folytatja a jogilag megszűnt szövetséget, hanem önállóan rendezi be gazdasági viszonyait, függetlenül az osztrák viszonyoktól. Ez volt a törvény által megszabott egyenes ut, de hát Bánffy ezt elhagyta, mert ez nem vezetett ahhoz a célhoz, a melynek elérésére Bécsben ígéretet tett: a gazdasági közösségnek minden áron való fentartásához.

Megpróbálta tehát kerülő uton eljutni ehhez az eredményhez, megegyezett az osztrák kormányval, hogy megcsinálja ő idehaza a közösséget egyoldalú törvényekkel, az osztrák kormány pedig ugyanazt ráoktrovalja az osztrákokra a 14-ik §. alapján kiadott rendelettel.

Ez a kerülő ut olyan szépen, olyan biztosan ígérkezett elvezetni a rajta haladókat az óhajtott közösség fentartásához,

mert hát az iránt semmi kétség fenn nem forgott, hogy az osztrák Reichsrath a kiegyezési javaslatokat tárgyalni nem fogja, hanem folytatja a minden tárgyalást lehetetlenné tevő féktelen obstrukciót s így szétkergetésének szükséges volta s ezzel a 14-ik §. alkalmazásának lehetősége kétségtelen. A mi a kiegyezésnek a magyar törvényhozás által egyoldalú intézkedés útján való elfogadását illeti, az nem kevésbé mutatkozott kétségtelenné, hisz nem hiába költött Bánffy három milliót többségének összetoborzására, helyt áll ez minden körülmények között s megszavazza ez nemcsak a közösséget, de még a beolvasztást is, csak biztosítsák neki a leendő központi kormányzatban a megfelelő koncokat.

Elindultak tehát teljes léleknyugalommal a törvényt megkerülő tekervényes kerülő uton, de egy hirtelen fordulónál egyszerre szemben találták magukat a magyar ellenzéki pártok elszánt szövetségével, a mely a törvény megkerülését minden rendelkezésére álló eszközzel megakadályozni a végsőig el van határozva. Az egyik feltételt, a magyar törvényhozásnak akadálytalan hozzájárulását tehát már az első állomásnál romba döntötték.

Lett is erre nagy riadalom a kormány táborában és szörnyű vészkiáltások hangzottak fel onnét, melyek az ország bukását hirdették az esetre, ha az ellenzék kintart szándéka mellett s nem áll félre az utból, a melyen a nagy Bánffy egyoldalú

elhatározással halad a közösségnek egyedül üdvözítő kikötője felé.

S ime, alighogy az első fordulónál ilyen szomorú meglepetés várt rájuk, a szeszélyesen tegergőző kis utvesztő egy újabb fordulattal örvendeztette meg őket, a honnét egyszerre olyan kilátás tárult tágra nyílt szemek előtt, a milyenre elkészülve egyáltalán nem voltak.

Azok az ármányos osztrák pártok az egyszer kifogtak a furfangos Bánffyn, mert elhatározták, hogy a 14-ik §. alkalmazását a kiegyezés kérdésében lehetetlenné teszik. Hogy az osztrák alkotmányt ezt a gyönyörűségeit alkalmazásba lehessen venni, ahhoz tudvalevőleg szükséges, hogy a birodalmi gyűlés ne üljön együtt; az osztrák ellenzéki pártok tehát abban állapodtak meg, hogy lehetetlenné teszik a Reichsrath bezárását. Semmiképen sem fognak arra okot szolgáltatni, felhagynak az ordítózással, verekedéssel, padok döntésével, hanem tárgyalják komolyan és alaposan az eléjük terjesztett javaslatokat.

Persze erre a járatlan kávéházi politikus azt mondja, hogy hisz akkor minden rendben van, Bánffy sem akar egyebet, mint hogy a kiegyezést Ausztriában is alkotmányosan tárgyalják és elfogadják. Hát ez rendben is lenne, csak hogy abból, hogy a Reichsrath a javaslatokat tárgyalja, épen séggel nem következik, hogy azokat el is fogadja, mert az osztrák alkotmányos képviselőlet nincsen magyar mintára berendezve,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az én imakönyvem.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Nem olyan, mint más imádságos könyv. A kötése nem elefántcsont, se bársony, de még bőr se. Csak egyszerű piros vászon, fekete nyomással. Maga a könyv alig kisujjni, de annyi bölcsesség, annyi szeretet és istenimádás van benne, hogy elég egy életre.

A templomba nem viszem magammal: oda csak a szívemet szoktam vinni. Talállok abban annyi áhitatot, gyermeki bizalmat, önmegtartózkodást, amiből bőven kikerül az imádságom.

Ezt az én imádságos könyvem csak itt tartogatom a kis asztalomon, és itthon lapozgatók benne. Sokszor átolvastam már, némely, különösen megkapó részét könyv nélkül is tudom; mégsem alszom el mellette, ha újra átolvasom, mint elalszik sok ájtatos anyóka a templomban, mikor gondolat és áhitat nélkül lemorzsolja az olvasója miatyánkjait, üdvözlégeit.

A címe nem »Lelki Manna«, se »Kis rózsákert«, hanem — »Az ember tragédiája.« De szomjas lelkemre nem egyszer az égből aláhulló manna csillapító erejével hatott és

borus kedélyemre a rózsákert vigasztaló, üdítő hatásával.

Olykor csak úgy rendszertelenül lapozgatók benne. Kezdem a legvégén:

»Mondottam ember küzdj és bizva bízzál!«

Küzdöttem eleget. Talán a legnehezebben át is estem már. (Igaz, hogy ezzel már egy párszor biztattam magamat; no se baj, egyszer csak eltalálok.) És mosolyognom kell, ha arra gondolok, hogy milyen hamar belefáradtam a küzdésbe, szenvedésbe. És azt hittem, hogy nem bírom tovább; lehetetlen többet elviselni.

Mily kevésbé ismerjük önmagunkat! Mennyivel többet bírnak el, mint magunk is hinnők! Az ember átesik egy pár öngyilkossági gondolatrohamon és végre is győzedelmeskedik az élethez való ragaszkodás.

Mikor még fogalmam se volt arról, hogy mennyit szenvedhetünk, mint gyermekleány, úgy elnéztem a csábítóan szép Balatont hányódó hullámaival, a nap sugarában sziporkázó fodraival és úgy feltem tőle! Mert vonzott, csalogatott, hogy szédültem belé! Pedig semmi okom sem volt akkor a halált kívánni.

Később a Poprádon észleltem ugyanazt a csábító varázst, mikor úgy egymagamban, a hid karfájára támaszkodva, mélyen belenézettem. Nem hallgattam a hívására, hanem fölvettem megint a harcot és küzdöttem tovább »um's armseelige Dasein.«

Még csak a hatalmas, szép Duna hivo-

gatott ezután félelmetes, titokzatos csobogással, mikor egészen közelről találtam belenézni. S ezzel aztán végeztem. Nem mintha okom nem lett volna már ezután, de mert tisztába jöttem magammal aziránt, hogy nem születtem drámaírósnak. Aztán az ember lelke is megéledik idővel: minél többet szenved, annál többet bír el.

Mert kijutott nekem az élet keserveiből bőven, de az Úrba vetett bizalmamat nem vesztettem el mégsem. Megingott olykor, mikor erőmhez mérve a terhet, a lerokadásig súlyosnak találtam azt; de csakhamar újra éreztem azt a jóságos kezet, amely fölemelt és új bizalmat öntött csüggedő lelkembe.

Azt tartják, hogy akit az Isten szeret, azt viszi át a legtöbb megpróbáltatáson. Engem nagyon szerethet a jó Isten: ennyi az egész.

Tovább lapozgatók:

»Ki bajainknak nem volt részese
Nem ért, nem ért.«

Ezért nem panaszkodtam soha. Csak mikor már csordultig megtelt a szívem keserűséggel, akkor jaidult föl, mint fölajdul az erős is, ha korbácsütések érik testét. Hiszen nem vagyok erős! Asszony vagyok csupán, gyöngy asszony!

Mikor az ember csak a szemével olvas: az hagyján. De mikor az ember a szívvel is olvas, az fáj . . .

ahol minden előterjesztett kormányjavaslatról már beterjesztése pillanatában kétségtelenül bizonyos, hogy azt a képviselőház el is fogadja.

Az osztrák Reichsrathról ellenkezőleg az bizonyos, hogy ott a Badeni-féle javaslatoknak abszolúte nincsen meg a többségük, mihelyt tehát azok tárgyalásába komolyan belemennek, ennek eredménye más, mint a javaslatok visszavetése, nem lehet s akkor aztán megszűnt a lehetősége is annak, hogy azok a 14-ik §. segélyével okroyáltassanak, mert ez a szakasz csak olyan intézkedéseket enged meg, amelyek a parlament maga, szünetelése miatt, nem tehet meg, de a parlament által már visszavetett javaslatokat nem enged életbe léptetni.

Hogy a kiegyezést úgy, a mint előterjesztve lett, az osztrák parlament nagy többséggel vissza fogja vetni, affelől mindenki tisztában van s akinek erre nézve még némi kételyei lehetnének, azokat is meggyőzheti erről az az újabb riadalom, a melyet ez a fordulat a kormányparti sajtóban fölidézett.

Árulásról, összeesküvésről regélnék abban a megrémült táborban, hogy az osztrákok keresztül húzták Bánffy számításait s minden várakozás ellenére tárgyalni akarnak. Ha nem lenne teljesen bizonyos, hogy ennek a tárgyalásnak visszavetés lesz a vége, akkor a magyar kormányparti sajtó lenne az első, a mely örömmámorban uszva dicsőítene a nagy Bánffy halhatatlan zsenialitását, hogy az osztrák alkotmányosságot s ezzel a dualizmus feltételeit megmentette; de mivel az újra működő alkotmányos képviselő végkép megzavarja a Bánffy-féle cirkulusokat, hát azért árulók és összeesküvők az osztrák pártok.

Mi lesz hát most, ha a Reichsrath egymásután veti vissza a kiegyezési javaslatokat, a melyekből akkor természetesen Magyarországon sem lehet törvény? Aki azt hiszi, hogy ez esetben kikerülhetetlen a gazdasági különválás, az alaposan esa-

lódik s nem ismeri sem a bécsi centralisztikus körök befolyását, sem Bánffynak és pártjának görcsös ragaszkodását a hatalom birtokához.

Ha a Reichsrath visszaveti a Badeni-féle javaslatokat azért, mert azok — az osztrákok vélekedése szerint — túlságosan kedveznek a magyaroknak az ő rovásukra, hát majd csinálnak más kiegyezést, amelyben Magyarország még jobban ki lesz szolgáltatva szipolyozójának; belevesznek majd Ausztria javára annyi kedvezményt, a mennyi csak szükséges ahhoz, hogy a javaslatok megnyerjék a Reichsrath tetszését.

És Magyarország? — Az nem létezik, itt csak egy többség van, a melynek kötelessége a kormányt minden eshetőségben támogatni, hisz erre lett felfogadva. Tetszetős frázisokban nem lesz hiány, a melyeknek segítségével el lehet majd takarni a haza érdekeinek feláldozásában rejülő bűn meztelenségét.

Ők lesznek azok az önfeláldozó hősök, akik megmentik a monarchia egységét, nagyhatalmi állását, akikre hálás szemekkel néz egész Európa, hogy félretéve holmi hitvány kalmártekineteket, nemcsak életüket és vérüket, de vagyonukat is feláldozzák a monarchia magasabb érdekeinek s ezzel egyedüli fentartói az európai egységnek.

Igy fogják majd kiszínezni azt a készségüket, melylyel hajlandók lesznek elfogadni bármilyen kiegyezést, csak a birodalmi egységet kompromittáló gazdasági különválás be ne következzen. Csakhogy ebben a játékban kihagynak egy tényezőt a számításaikból: a magyar nemzetet, a melynek bőrére folyik a vásár.

S a nemzet — bármennyire el is kábitották a politikai korrupció büzös mocsarából felszálló mérges kigőzölgek — mégis fel fog ébredni, ha eleven husába merítik a kést s pozdorjává fogja zúzni azt a rendszert, a mely ilyen élősdi hadnak biztosított existenciát.

Mégis előveszem megint az imakönyvet, talán enyhülést találok benne. Azt mondja:

»Könnyű itélni a fölületesnek
És mily nehéz, ki a szívet kutatja,
Méltányolván minden redőzetét.«

Micsoda keresztényi mondás! Mennyi szeretet, elnézés, bocsánat e három sorban! Csak a Megváltó ajkairól hangzottak el ezzel egyenértékű igék, mikor a bűnbánó Magdolnának megbocsátott, mert — szeretett!

Milyen magas oltárra helyezte ezzel a mentséggel a szeretet lángját maga az Üdvözítő!

Mégis, nem tudok egészen tisztába jönni az iránt, hogy lehet-e vétkezni is azzal, ha szeretünk? Hiszen:

»Mondják, hogy a szív gyűlöli, vagy szeret,
Amint magával hozza a világra.«

Pedig vétkezni csak tudva és akarva lehet. De bűnhődni meg csak elkövetett vétkeinkért szoktunk. És ha úgy visszahatólag csinálom meg a következéseimet, oda jutok, hogy azt mondom: »Minden bűnnek megvan a maga büntetése: következésképp, aki bűnhődik, az vétkezett.«

Nem vagyok hibátlan, azt jól tudom. De ha hibáztam, meg is bűnhődtem érte, nem egyszer — de tisztesen. Megérdemeltem-e? nem tudom. Én azzal hizelegtem magamnak, hogy: nem. De lehet ez pusztán önszeretetet is. Sokat foglalkoztatott ez a kérdés, de mélyebben belemerülni nem tartottam tanácsosnak.

Bele lehetne örülni: és én ettől már egy pár-szor féltettem az agyamat.

Inkább keresek az imakönyvemben valami megnyugtató pontot, amin elgondolkohassam. Fölütöm ott, ahol írónnal aláhúzva ez a két sor tűnik szemembe:

»Az elszakadt szív könnyen összeforr
S megint csak fáj, ha újra elszakítják.«

Nem, ez nem jó imádság. Semmi megnyugtató nincs benne. Pedig mi más célja van az imádságnak, mint az, hogy megenyhüljünk? — Inkább rátérek arra az örökkévaló, igazi imádságra: »Miatyánk, ki vagy a mennyekben...«

De mikor odaérek, hogy: ... »legyen meg« ... ott megakadok. Ez az a pont, a melyet többször életemben nem tudtam olyan erős hittel, teljes bizalommal elmondani, mint kellett volna. Ez hiba: jól tudom, de hiszen nem vagyok angyal! Asszony vagyok csupán, gyöngye asszony!

Végre azonban mégis csak találok az imakönyvemben egy pontot, amely megnyugtató:

»Legyen hát célod: Istennek dicsőség,
Magadnak munka. Az egyén szabad:
Ervényre emelni mind, mi benne van,
Csak egy parancs kötvén le: szeretet.«

Igen, ez az. A vallás, az Isten akaratában való megnyugvás és a munka. A világ összes imakönyvei nem nyújthatnak más vigaszt, csak ezt!

A kereskedelmi és iparkamara közülése.

— Saját tudósítónktól. —

Littke József elnök elnöklete alatt, Ratkovics Ferenc alelnök és 23 kamarai tag jelent meg a gyűlésre, melyet az elnök d. u. 3 órakor megnyitott és a jegyzőkönyv hitelesítésére Krausze Ignác és Hirschfeld Samu tagokat kérte föl.

Előterjeszti az elnök, hogy a kereskedelmi miniszter elnöklete alatt tartott vámanként elnök és titkár képviselte a kamarát. Állást foglaltak a közös vámterület mellett méltányos kiegyezés esetén, de a mostani viszonyok szerint az önálló vámterület sokkal több előnyre nyújt kilátást.

Részvett a kamara képviselője a Pécsen tartott bányász-kongresszusban és javaslatot nyújtott be új bányatörvény létesítése tárgyában.

Legközelebb a baja—báttaszéki áthidalásra vonatkozólag Baján fog tartatni egy értekezlet, melyre a kamara meghívott és képviseltetni is fogja magát.

Kindl József emelkedett szólásra ezután és köszönetet mond az elnöknek, hogy a vámanként a pécsi kereskedelmi és iparkamara képviselőjében oly jelentékeny tevékenységet fejtett ki s e köszönetnyilvánításhoz a közgyűlés is hozzájárult.

Ezután tudomásul vétetett a kamarai iroda ügyforgalmi jelentése és több miniszteri leirat, kiutalványoztatott ifju Jilly Alajos felső ipariskolai tanulónak az utolsó évi tanfolyamra is eddig élvezett ösztöndíja s kezdetét vette a napirend tárgyalása.

1. A kereskedelmi m. kir. miniszter leirata az üzleti tudakozói intézménynek a kamarák székhelyén leendő szervezése ügyében.

A kamara nem zárkozik el ez elől, amint már eddig is több esetben készségesen adott felvilágosításokat vám-, kereskedelmi-, fuvar- stb. ügyekben, egyelőre azonban csak tudomásul veszi a leiratot és a feltételeket illetőleg érintkezésbe fog lépni a miniszteriummal.

2. A kereskedelmi miniszter leirata Török-Koppány község vásári helypénzdijszabályzatának véleményezése iránt.

A leirat kapcsában leküldött kérvényeket átvizsgálván, az egyikben a díjszabályzat tétellei foglaltattak, melyeket a kamara csekély változtatással engedélyezhetőnek tart, a másik kérvényben pedig még egy országos vásár tarthatását kéri a község, mely kérését azonban a kamara nem tartja teljesítendőnek.

3. A kereskedelmi miniszter leirata Taszár községnek vásárendelvényezésért való kérelmének véleményezése iránt.

Mivel nevezett községet magában foglaló harminc négyszög kilométernyi területen évenként hatvankét országos vásár tartatik, a kamara folyamodó kérelmét nem teljesítendőnek véleményezi.

4. Szent-Iván községnek két országos állatvásár engedélyezése iránti kérelmét szintén elutasítandónak véleményezte a kamara.

5. A kereskedelmi miniszter tudatja, hogy az állami utazási ösztöndíjat, háromszáz forintnyi összegben a folyó évre Hoffner Károly pécsi géplakatos részére adományozta.

6. A kereskedelmi miniszter tudatja, hogy az iparfelügyelők által a folyó évben az összes gyárak megvizsgáltattak, mit a közgyűlés tudomásul vesz.

7. A kereskedelmi miniszter leirata a hatóságok, szaktestületek, vagy magánosok által létesíteni szándékolt, nyilvánossági joggal fölrüházott vegyvizsgáló laboratóriumok ügyében.

Pécsen ilyen intézetre szükség volna és a kamara annak létesítése érdekében Skoff Ferenc főreáliskolai tanárral lépett érintkezésbe, aki hajlandó ily nyilvánossági joggal fölrüházott vegyvizsgáló állomás föllállítására és vezetésére és így a jövőben létesíthető is lesz ez az intézmény, ha a föltételekre nézve megállapodás jön létre.

8. A pénzügyminiszter leiratára vonatkozólag, melyben felszólítja a kamarát, hogy az országos hitelszövetkezet alapítói közé belépve, száz koronás üzletrészt jegyezzen, az a határozatot hozatott, hogy ezen egyesületnél nem fog jegyezni a kamara, hanem támogatni fogja jegyzéseivel azokat a szövetkezeteket, melyek a kamara területén alakulnak.

9. Tolnamegye közigazgatási bizottságának átirata a gerjen-loktú dunai rév vámdíj-szabályzatának véleményezése iránt.

A díjszabályzat tételei elég mérsékelték és így a kamara azt elfogadandónak véleményezi; szükségesnek tartja azonban, hogy a közönség tájékoztatására a tarifán kívül a kezelési szabályzat is kifüggesztessék a közönség által könnyen hozzáférhető helyen s különösen az átkelesi időpontok határozottassanak meg pontosan. Vásár alkalmával mindannyiszor köteles legyen a személyzet az átkelest közvetíteni, valahányszor annyi átkező gyűl össze, hogy azoknak viteldíja nyolcvan krajcárt kitesz.

10. A kassai és aradi kamara átiratára vonatkozólag, melyek »Erzsébet« országos keresk. és iparos ösztöndíj alap létesítését indítványozzák, az a határozat hozatott, hogy a kamara érintkezésbe lép a társ kamarákkal, hogy egységes irányban indíttassék meg egy e célra irányuló mozgalom, a mikor aztán bizonyos összeggel hozzá fog járulni.

A szoboralapra beérkezett gyűjtőív körzetetik a tagok között.

11. A nagyváradi társkamara átirata a denaturált szesz árusítása ügyében tett felterjesztésének pártolása iránt.

Törvény szerint a denaturált szeszt nem szabad árulni azon kereskedőknek, kik nyitott edényben (kicsinyben) árulnak szesz italokat. Nagyváradon szokásban volt ennek dacára a denaturált szesz általános árusítása. Ezt az új pénzügyigazgató megszüntette s ezen rendelkezés ellen szólal föl a nagyváradi keresk. kamara.

Miután a törvény ide vágó rendelkezése közegészségi és közérköcsi szempontból fenn tartandó, a nagyváradi kamara felirata nem pártoltatik.

12. A győri társkamara átirata a mértékhitelítő díjak egyöntetű megállapítását kérő felterjesztésének pártolása iránt s a mértékhitelítési intézmény államosíttassék.

Ezt nem pártolja a kamara. Javasolták egyesek, hogy a boros hordók hitelesítése ne legyen kötelező, hanem a forgalom alapíttassék a hordók sulyára. De ez a törvényben is benne lévén, felesleges újra kérvényezni.

Teleki Zsigmond szót emel, hogy a külföldön már régen életben van ez az intézmény s ott jól bevált, tehát nálunk is be lehetne hozni.

Ez ellen beszélt Neuman L., mig Eizer János ugyanily értelemben emelt szót.

Határozatba ment, hogy a hitelesítés pontosabbá tételére fog a kamara lépéseket tenni, az átirat pedig tudomásul vétetett.

13. Az aradi társkamara átirata a dohánytőzsdék vasárnapi munkaszünete ügyében.

A pécsi kamara már kétszer irt föl ezen tárgyban, anélkül, hogy intézkedés történt volna, most újlag kérelmezni fogja, hogy a dohánytőzsdék vasárnap zárva tarthatók legyenek.

14. Wittenberg Lajos budapesti lakos beadványa egy közgazdasági központi közvetítő iroda létesítése ügyében — tudomásul szolgál.

15. Krisztián Emil és Fischer J. folyamodványa ösztöndíj adományozása iránt.

Krisztián Emil pécsi fiu, a budapesti állami közép ipariskolába járó építő iparos. 50 frtos ösztöndíj adatott neki az 1899. évre.

Fischer János a pécsi felső keresk. iskola III. oszt. növendékének, a meghalt irodatiszt fiának, 55 frtos ösztöndíj adatott.

16. Elnökség indítványa a megüresedett kamarai irodatiszti állás betöltése iránt.

Néhai Fischer János kamarai irodatiszt helyére folyamodók közül Fonyó József m.

kir. posta és távirda igazgatósági díjnak hivatik be s ha alkalmasnak bizonyul, az állás vele fog betöltetni.

17. özv. Fischer Jánosné folyamodása nyugdíj-illetményének folyósítása iránt.

Kérvénye a nyugdíj-bizottság elé terjesztetik. A nyugdíj-bizottság áll a kamarai elnök, kamarai pénztárnok és az alkalmazottakból, a kiknek véleménye szerint nyugdíjára 255 frt, temetkezési illetékre 85 frt szavaztatik meg.

Végül Teleki Zsigmond emel szót, hogy a budai külvárosi állomáson csak vagonrakományt fogadnak el. A kamara lépéseket tesz, hogy ezután darabszám is fogadtassék el ott árucikk.

Egyéb tárgy és felszólalás hiányában az elnök a gyűlést fél öt órakor bezárta.

Hirek.

Pécs, 1898. szept. 28.

Divatlevél.

Az őszi divat feltűnt, és ezt nyomon követi a téli. Amaz különösnek tetszik, mert a szép igazi nyári nap, a melyen kedvünkre lubickolhatunk tenger- és folyóvizekben, valóban ritka volt és most szép, meleg őszre van kilátásunk; a szerint aztán az őszi divat is kevésbé télies, mint rendszeren.

Az őszi idény első tüneménye a kis és kerek fátyalalap nagy, tág csokordiszítással. E kalapok a restauráció korabeliekre emlékeztetnek az arcot keretező karimájukkal és különösen jól festenek finom, vékony arcokhoz. Ugyanilyen alakok készülnek selyemből és satinból is szalagdudorokkal körítve. A kalapokon nagyon fog divni a bársony kimetszés selymen és viszont. E kimetszett alakok arany keretetéssel nagyon jól festenek. Szőke hajzat felett, fátyalra alkalmazott bársony kimetszett alakoknál szebbet képzelni sem lehet.

A kimetszett kerek alakok divatos díszítést képeznek az őszi öltözeteken is. Néha az öltözet kelméjéből készül rá a kimetszett virág, lomb, vagy más alak is, természetesen körülhimezve. A kimetszés helyét bársonnyal, selyemmel vagy fátyollal töltjük ki. A nagy gallérokat is virág és arabesque alakokkal díszítjük.

Nagy szerepet kezd játszani az öltözeteken a szalag. A huzott szalagokból különféle alakzatokat varrunk a kelmére, így virágokat, lombokat, ornament alakokat és a XV. Lajos korabeli csokrot, remekül fest a satin és tafota szalagból. E díszítés legjobban helyén lesz a tunikákon és hosszú derék-lebhenyeken, melyek ez őszön a tegujabban lépnek fel. A ruhaujjak szűkebbek, mint valaha. A házi öltözetek felujjakkal és kis uszályllyal készülnek. A diszes gombokat mindig előszeretettel alkalmazzzák az öltözetekre; kettős gombsoru kabátok, gombdíszítésű aljak igen kedveltek.

Az őszi divat egyik remek tüneménye a gépráncolt fehér selyem mousseline fodrozatból készült fodorgallér. A fehér fodrozat szélén fekete mousseline dudorzat van, mely a sűrű behuzott ráncolás által remek alakzatokban üt el a fehér alapról. A gallér harmas fodrozatból áll, melyek közé aztán a fekete kigyóvonalak közt vörös rózsákat illesztünk be, miáltal festői szép nyakdomborzatot nyerünk. Igen alkalmas e fodorgallér menyegzői öltözetekhez felvetőnek.

Az »Évszak« című folyóirathól vettük át ezt az őszi divatra vonatkozó közleményt, mely lap Haraszi Károly kiadásában — Budapest, Lipót-utca 7. — jelenik meg s hiszszük, hogy a jelen cikk különösen hölgyolvásóinkat érdekelni is fogja.

Napirend 1898. szeptember 29-én

Naptár: csütörtök, szept. 29. — Róm. kath.: Mihály főangy. — Prot.: Mihály. — Görög-kel.: (szept. 17.) Zsófia vt — Zsidó: Tisch. 13. — Napkél 5 óra 41 perckor; nyugszik 5 óra 26 perckor. — Holdkél 4 óra 48 perckor délután; nyugszik 5 órakor reggel.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: eső, hűvös idő várható.

— (Öngyilkos leány.) Szabolcsbányatelepen Jung József odaváló lakosnak leánya könnyen hajlott egy legény csábító szavára, szerelmi viszonyt folytatott vele hosszabb időn át, a minek meg lett a következménye is és a leány pár hét előtt egy kis gyermeknek adott életet, anélkül, hogy annak apjával törvényes házasság kötött volna össze. A leány nagyon lelkére vette az esetet, bántotta hozzátartozóinak szemrehányása, félt a szegénytől, megvetéstől, melyre a jövőben a lakosság részéről kilátása volt és az elkeseredés megérlelte benne a gondolatot, hogy öngyilkossá lesz, nem fogja tovább hurcolni eltévesztett életét. Folyó hó huszonhatodikán marólugot ivott s bár tettének fölfedezése után hozzátartozói gyorsan előhívták dr. Kaufmann Ernő bányatelepi orvost, annak minden fáradozása hiábavaló volt, a mérég már megtette hatását és a szerencsétlen teremtés tegnap kiszervenvedett. Az öngyilkosságról jelentés tételén a hatóságnak, Pécsről ma dr. Trizler Rezső járási orvos utazott ki a helyszínére az öngyilkossá lett leány fölboncolására, kinél különben már minden kétséget kizárólag igazolva van, hogy halálát az öngyilkossági szándékából ivott marólug okozta. A tiltott szerelmnek ily szomorú vége ekként borította gyászba Jung József házat és vitte a halál karjaiba az életerős fiatal leányt, kitől szülei öreg napjaikban vigasztalást, gyámolítást várhattak volna.

— (Halálozás.) Gianone Sándor folyó hó huszonhetedikén este ötven éves korában elhunyt hosszas szenvedés után. Temetése holnap (csütörtökön) délután négy órakor lesz a király-utca 29. számú házból a budai külvárosi közsirkertben. Engesztelő misét ugyancsak csütörtökön, délelőtt kilenc órakor fognak az Urnak bemutatni az elhunyt lelkiüdvéért a belvárosi plébánia-templomban. Az elhunytat neje és két gyermekén kívül nagy kiterjedésű rokonság gyászolja.

— (Egyéves önkéntes iskolák.) Az 1898—99-ik évben a következő helyeken fognak önkéntesi iskolákat felállítani: A lovasság részére: Bécs, Budapest, Pozsony, Temesvár és Lemberg. Ezekbe az iskolákba fogják beosztani azokat a lovassági önkénteseket is, a kiknek hadtesti kerületében nincsenek lovassági önkéntes iskolák. A tábortűzész részére: Olmütz, Bécs, Grác, Budapest, Kassa, Temesvár, Prága, Josefstadt, Lemberg, Zágráb. Az utászok részére: Klosterneuburg, ide fogják beosztani az összes utász-zászlóaljokat; végül a szekeresek részére: Budapest, Bécs és Prága.

— (Katholikus kör Szakoson.) A hivatalos lap mai közlése szerint a szakcsi katolikus kör alapszabályait a belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— (Szent Mihály napja.) Holnap lesz szent Mihály napja, amely nemcsak arról nevezetes, hogy az ősz beálltának emlékeztetője, a mikor a falusi élet is inkább a téli szokásokat veszi föl, hanem a városban is más beosztást nyer az élet. Legnagyobb bizonyíték erre, hogy már máttól kezdve este nyolc óra helyett hét órakor hirdeti a harang, hogy itt az este, hirdetvén egyszersmind azt is: elmúlt a nyár . . . jő a tél.

— (**Az elkobzott „Magyarország“**.) Belgrádban a »Magyarország« vasárnapi számát elkobozták. Nem először éri ez a megtiszteltetés a »Magyarországot« s talán nem is utoljára. A vasárnapi számban ugyanis »Natalia és Milán« címen egy kis cikk jelent meg, a melyért az érzékeny Milán exkirály elkoboztatta a lapot. Szokás Belgrádban, hogy először a külügyminiszteriumba viszik a lapokat, ott gondosan áttanulmányozzák s szerb kivonatokat készítenek belőlük, a melyeket azután bemutatnak Milánnak, a kinek az engedelmével nélkül semmiféle lapot nem továbbítanak.

— (**Jó gyümölcsstermés.**) Somogyvármegyében az idén nem panaszkodhatnak a gyümölcs s különösen a szőlőtermés ellen, a mi — sajnos — nálunk ellenkezőleg van; ott jó gyümölcsstermés van, ha nem termett is tulsok, de ami van közép termés, az szép és egészséges. Almában azonban a közepesnél is jobb termés van, minélfogva távol vidéki, sőt külföldi kereskedők is megjelentek a jobb gyümölcsstermő helyeken s a nemes almát igen jó áron veszik meg. A szép, hibátlan nemes alma métermázsájáért 15—20 frtot adnak. Legdrágábban kel a finom viaszfényű fehér kalvil, melynek megállapított ára nincs is. Egy meráni kereskedő hirdetést tett közzé, hogy hibátlan fehér kalvil 10 grammjéért egy krajcárt fizet s így egy szépen fejlődött alma a termelőnél 30 krt ér, egy métermázsa 150 frt. A téli almának ára folyvást fokozódik. Sok nagytermelő el se adja most az almát, hanem külön e célra épített kamarákban elraktározza s csak tavasz felé adja el. Őszi barack rendkívül sok termett az idén. A szőlőre pedig kitűnő érlelő idő jár, minélfogva kiváló minőségű bor várható. A korai fajokat máris sokan leszedték s a must igen édes lett.

— (**Vesztett kutya által megharapott leány.**) Folyó hó huszonegyedikén Keszű községben egy vesztett kutya garázdálkodott, mely Balázs Katalint, az odaváló pásztornak tíz éves kis leányát megharapta. A kutyát lelőtték és Németh Vilmos járási állatorvos felboncolván, konstataulta vesztett voltát. Ezért a megharapott kis leányt tegnap felszállították Budapestre a Pasteur-intézetbe, a hol talán sikerülni fog megmenteni a borzasztó sorstól, mely a vesztett állat marása következtében különben reá várakoznék.

— (**Háboru a szüzdohányért.**) Somogyban, a hol a híres miki dohány terem, nagyban virágzik a dohánycsempészet. A napokban is két görgetegi atyafi próbált meg egy kis dohányszállítást, csak hogy rajta vesztettek. A csurgói csendőrség járőre Csicsónál elcsipte az egyiket, a másik megugrott. A két csempész kocsin vitte a dohányt s midőn a csendőrök rajtuk ütöttek, az a ki a lovakat hajtotta, a lovak elé lépő csendőrré fordította a kocsit rudját s a lovak közé vágott. A rud a csendőr vállába furódott, azt összetörte s súlyos sérülést okozott a mellkason is. A másik csempész megugrott. A kocsin ülő csempészt letartóztatták s a dohányrakományt elkobozták.

— (**Kikötött önkéntes.**) A »kikötés« a legkeményebb büntetése a katonai fegyelemnek. A közlegényekkel szemben is ritkán alkalmazzák: jobbara csak akkor nyulnak hozzá, a mikor makacs nazarénusokat

akarnak a fegyverfogásra kényszeríteni. Kikötik a szerencsétlent egy oszlophoz és ezt addig ismétlik, a míg a nazarénus leteszi a hit elveit. Egyébkor is csak a legutolsó esetben használják a kikötést; önkéntesekkel pedig sohasem. A hadgyakorlatok ideje alatt mégis megesett, hogy egy nagyváradai önkéntest a kapitánya háromszor is részesített ebben a kemény, brutális büntetésben. A »kikötött« önkéntes Popa Aurél, a nagyváradai 37. gyalogezred 14. századában szolgált. A gyakorlatok alatt a kapitány három nap egymásután két-két órán át kikötötte, mert tizedesének ellent mondott.

— (**A nők társalgási tehetsége.**) Egy amerikai női folyóirat felszólított egy előkelő körökben is ismeretes newyorki nyelvtanítónőt, hogy mondjon véleményt a hazájabeli nők társalgási képességéről. A tanítónő véleménye azonban nem valami hízogó a yankeeszepekre. »A mi asszonyaink — ugymond — intelligensek, sokan mulattatók is, de csak kevesen értenek ahhoz, hogyan kell jól társalogni. Tény az, hogy az amerikai nő bőbeszédű, élénk, csipős és megkívánja, hogy figyelemmel hallgassák, de ő maga nem igen szeret mást meghallgatni. Azonkívül oly gyorsan beszél, hogy elmosódik a hatás. Hosszabb ideig éltem Európában és volt alkalmam a különböző nemzetek társalgási képességét megfigyelni. Hogy a francia nő elérhetetlen az érdekes társalgásban, az közismeretű, de az orosz-lengyel nők sem maradnak messze mögöttük. Sok dán nőt ismertem, akik érdekesen társalognak, csak hogy ezeknek mélyebb a tudásuk, míg a franciáknál és a lengyeleknél több a rutin, a mit könnyen el lehet sajátítani. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy minden asszonyt meg tudok tanítani érdekesen csevegni, de ha az illető hölgy csak némileg intelligens és művelt, könnyen megy a dolog. Az én módszerem abban áll, hogy először is a hibákat tanulmányozom és leszoktatom róla tanítványaimat. Némelyik folyton szuperlatívusokban beszél, mások a végtelenségbe nyújtják a mondatokat. Ezekről leszoktatom és megtanítom őket, hogyan nem szabad beszélni és csak aztán tanítom meg arra, hogyan kell beszélni. Az amerikai nő organuma általában hangos és éles, holott a kellemes társalgás első feltétele a lágy, melódikus hang, a mit szintén el lehet érni. Legnehezebb azonban a bőbeszédű asszonyt megtanítani arra, hogy milyen fogásokkal kell élni, hogy egy másik, hallgatag, szerény asszonyt rábirjon a társalgásra.«

— (**A legnagyobb mondás.**) A vadászok szeretnek nagyokat mondani. Csodálatos kalanddal mindannyi el tud dicsekedni és egyik külömb vadásznak teszi magát a másiknál. De akkora mondást alig kockáztatott még meg vadászember, mint a mekkorát a napokban mondott a vonaton, egy vadászatról hazatérő társaságban néhány vadászember. Az egyik azt mondta:

— Én olyan jól tudom utánozni a fogoly hangját, hogy ha foglyot akarok löni, annyit csalog magam elé, a mennyit akarok.

— Ez is valami? mondta a másik. De én a félénk őzet is magam elé csalogom, annyira utánozni tudom hívó hangját. Akárhányszor megpróbáltam és mindannyiszor lövésre került néhány őz.

A harmadik a bajuszába mosolygott, azután ő is megszólalt:

— Nem tudtok semmit. Ez mind nem kunszt, de ha én a fülemilét utánzom, akkor a szomszédban lakó poéta mindjárt versben dicsőíti a fülemüle énekét.

— Mindez gyerekjáték, vág közbe a negyedik. Én még különbet tudok. A kakas kukorékolását olyan élethűen tudom utánozni, hogy ha késő este kukorékolni kezdek, fölkel a nap, mert azt hiszi, hajnalodik.

— (**A német császári pár palesztinai útja.**) II. Vilmos császár nejevel együtt utazást tervez Palesztinába, melynek programja a következő: A császár, a császárné, az udvari hivatalnokok, a katonai kíséret és szolgálkával együtt, összesen körülbelül százan lesznek. S ezek közé még nincsenek beleszámítva a lelkészek s az egyház képviselői, a kiket szintén meghívtak a jeruzsalemi templom szentelési ünnepére. Ezek saját költségükön utaznak és csak Jeruzsalembe lesznek a császár vendégei. A fejedelmi utasok Konstantinápolyt is utba ejtik, ahol a szultán fényes fogadtatásról gondoskodik számukra. A török fővárosból, folytatólag, körülhajózzák Kis-Ázsiát, a Márványterget, a Dardanellákat, az Aegei-tengert és a Közép- (levantei) tengeren fognak tovább utazni, Palesztina partjainak mentén, elhaladva Beirut, Sidon, Tyrus mellett egész Halfáig. Halfában október 26-án kikötnek és onnan az országuton folytatják tovább az utazást előbb Jaffába, azután egyenesen Jeruzsalembe. Október 29-én érkezik meg a társaság a szent városba. 31-én lesz a Megváltó templomának ünnepélyes felszentelése. Jeruzsalembe kirándulnak néhány nevezetesebb helyre, ugymint Jerichoba, Bethlehembe stb. Hazautazva érintik Nazarethet, Tiberiaszt, Capernaumot, Haifát. Aztán nagyobb kitérést csinálnak Damaszkus, Libanon és Beiruton át, a honnan november 15-én indulnak vissza Európába.

— (**Kivégzés Dolnja-Tuzlában.**) E hó 24-én, szombaton végezte ki Seyfried szerajevói hóhér Dolnja-Tuzlában Saca Tahirovic vukovjei mohamedán asszonyt, a ki meggyilkolta az urát. Februárban történt, hogy az asszony 18 éves Osman nevű fiával együtt megrohanta urát, Osman Tahirovicot és mi-alatt a fiu az alvó apát lefogta, az asszony fejszével szétzúzta koponyáját. Ezután odahívták a többi négy testvért és ezek segítségével az istállóba vitték a holttestet, a hol elásták. A szomszédoknak azonban feltűnt, hogy Osman Tahirovic oly soká marad el hazulról és mikor kérdezősködtek utána, azt a választ kapták, hogy Tahirovic Jeginovlugba ment, hogy bérbe adja földjét és még mindig nem tért vissza. Csak hogy a csendőrök is érdeklődni kezdtek a dolog iránt, nyomozni kezdtek a dolog iránt, nyomozni kezdtek és nemsokára megtalálták az elásott holttestet. Most már hiába volt minden tagadás, különösen, miután Osman és Aisa, a legfiatalabb leány, bevallották a szörnyű büntényt. Junius 14-én tartották meg a dolnja-tuzlai kerületi törvényszéknél a tárgyalást és az asszonyt, a ki a gyilkosság okául az állandó gyűlölséget hozta fel, kötél általi halálra ítélték. Fiát, Osmant, mint-hogy még nem töltötte be huszadik évét, nyolc évi súlyos börtönre ítélték.

— **(A miniszter özvegye.)** Vasárnap éjszaka Faddon, Tolnavármegyében meghalt Bartal Györgyné, a volt földmívelési miniszter és híres szónok hetvenöt éves özvegye. Az elhunyt nővére volt Percel Mór tábornoknak, Percel Istvánnak, id. Percel Miklós volt főispánnak és a Kuria egykori elnökének, Percel Bélának. Sohasem játszott nagy szerepet a közéletben, de szépségénél, műveltségénél és végtelen szívjóságánál fogva mindenkor nagy befolyással volt a család férfi tagjaira. A mikor fivérei negyvennyolc után az emigráció keserű kenyerét ették, Bartalné nagy áldozattal támogatta őket. Temetése szerdán délelőtt 11 órakor volt Faddon, ahová Percel Dezső belügyminiszter és Percel Béni országgyűlési képviselő, a boldogult urnő unokaöcscsei is leutaztak.

— **(Királyok mint sportkedvelők.)** Az uralkodók többnyire előszeretettel foglalkoznak egyik vagy másik sporttal. Szükségük van rá, mert a sport a legtöbb esetben jótékony hatással van a túlszigázott idegrendszerre. A legtöbb uralkodó szenvedélyes vadász, ehhez közelálló sport a céllövészet, melynek szintén sok a híve a koronás fők között. Tudvalevő, hogy királyunk szenvedélyes vadász és kitűnő céllövő. A legjobb koronás céllövő azonban az orosz cár, aki gyakran bámulatos dolgokat csinál pisztolyával. Tükör előtt állva, a háta mögött levő célra lövő bámulatos biztossággal. Száz lépésről keresztüllövi a feldobott kártyát. A legjobb lawntennis játékos a német császár, utána a sor-

ban mindjárt Stefánia özvegy trónörökösne következik. Mint turistát első helyen a mi uralkodónkat emlegetik. Kivüle még az olasz királyi pár foglalkozik a hegymászás sportjával. A vizi-sportok iránt Vilmos császár viseltetik különös előszeretettel. Legnagyobb gyönyörűsége ha yachtján hajózhát. Yachtja, a »Meteor«, a legjobbak egyike. Athleta az uralkodók közt csak egy volt, III. Sándor cár, Cintányérokot csavart össze és óriási súlyokat emelt. Kitűnően tudott a karddal is bánni. Milán exkirály is előszeretettel foglalkozott ezzel a sporttal. A kerékpár csak nehezen tudott hódítani az uralkodók közt. A fiatal orosz cárnak, mint uralkodónak első tette volt, hogy nejeinek és magának egy-egy kerékpárt rendelt. Vilma királynő is kért volt egy izben egy kerékpárt. Kérelmét anyja azzal tagadta meg, hogy fiatal leánynak nem illik ezt a sportot űzni. A királynőnek szót kellett fogadnia. De megígérte az anyjának: Ha királyné leszek, veszek mégis egy biciklit magamnak. Előkelő sportnak hódol a román királyné. Carmen Sylva név alatt az irodalomnak válik díszére. Oszkár svéd király mint fordító produkált szép dolgokat. János lichtensteini herceg metszeteket, Christian Dánia királya ásványokat gyűjt. Tájékozás levelezőlapot eddig nem gyűjtenek uralkodók.

— **(Ló a harmadik emeleten.)** Aki azt hiszi, hogy Olaszországban minden mesterember anarchista, az nagyon csalódik. Livornóban legalább olyan eset történt, mely azt mutatja, hogy a tör hazájában nem halt

még ki a kedélyesség. Ugyanis egy Clerici Albert nevű nyomdász tíz líráért egy szánalmas gebét vett valami megszorult embertől és egyenesen hazavezette. Minthogy hamarjában nem tudta, hol helyezze el, szépen fölvezette harmadik emeleten levő lakásába és odakötötte az ablakhoz. A ló kidugta fejét az ablakon és keservesen nyert, mikor egy-egy kollégáját meglátta az utcán. A nyertésre figyelmessé lettek az emberek és nemsokára óriási tömeg verődött össze az utcán. Mindjárt akadt köztük egypár fenegyerek, akik rostában zabot hoztak és kínálgatták a lónak: ne... ne... ne... Persze, hogy a ló még keservesebben kezdett nyerteni. Nemsokára olyan veszedelmes lett a tolongás, hogy a rendőrség is kivonult és megparancsolta Clericinek, aki flegmatikusan pipázott egy másik ablakban, hogy rögtön vezesse le a lovat. Ekkor a nyomdásznak zseniális ötlete támadt; árverést rendezett az ablakból a lóra. Lekialtott az utcára, hogy ki mennyit ad a lováért, melyért kezdek, hogy angol telivér. Hosszas árverés után egy szemétfuvaros vette meg, aki rögtön levezette a boldogtalan paripát és befogta kordéjába. A boldogtalan állat most húzza az igát és busul, hisz elég nagy a feje.

— **(Rossz termés.)** A melegebb éghajlatu országokból, a hol a füge és a datolya megerem s ahol az olajfákból egész erdőségek vannak, nem épen kellemes hírek érkeznek, azt jelezve, hogy a déli-gyümölcs-termés az idén rosszul üt be. A mandulára olyan gonosz idő járt, hogy a legfőbb termőhelyeken beszélni sem lehet a mandulaszüretről. A füge Kis-Ázsiában majdnem teljesen tönkrement s Kis-Ázsia nem lesz abban a kellemes helyzetben, hogy fűgét mutathasson. A narancs

és citromtermés szintén gyöngén sikerült, nem is beszélve az olajgyümölcsről, amelynek fáját betegség sorvasztja. A kalmárok, akik déli-gyümölcszálítással foglalkoznak, sópáncolnak és azt mondják, hogy a közönségnek borsos árakat kell majd fizetni. Mindez természetesen nem egészen bizonyos, mert a termelő már olyan, hogy akkor is jajgat, ha jó termése van.

— **(A szerb állam öröksége.)** Rövid idő előtt Münchenben meghalt Mihály volt szerb fejedelem természetes fia: Todorovics Velimir, aki két és fél millió forint értékű romániai birtokát a szerb államra hagyta. A szerb kormány mielőbb elfoglalni óhajtotta a nem várt örökséget, de két magyar család, a Nikolics és Baich bárók megtámadták a végrendeletet. A két bárói család sógorságban van az Obrenovicsokkal. A most pörösködő bárói család annak idején tulajdonosa volt a szóban levő romániai birtoknak, melyet aztán Todorovicsnak adtak rokoni szeretetből. Most a szerb kormány azt állítja, hogy az átadással Todorovics örök tulajdont szerzett s így jog-érvényesen végrendelezhetett a romániai birtokról. Ezzel szemben a Nikolics és Baich bárók erősítik, hogy elődeik haszonélvezetül bocsátották Todorovics birtokába a harmadfél-milliós vagyont, mely tehát most rájuk szállna át. A bárók közbevetése miatt a román kormány intézkedett a peres eljárás megkezdése felől. A szerb kormány máris egy belgrádi ügyvédet küldött Bukarestbe, aki ott a szerb állam érdekeit képviseli a bonyolódott örökségi pörben.

— **(Félévig a fürdőkádban.)** Egy fiatal skót leány súlyos belső bajban szenvedett. A leghíresebb londoni és edinburghi speciálisták minden fáradsága kárba vesztett körülötte, végre is egyhangu véleménynyel gyógyíthatatlannak mondták betegségét. Egy vállalkozó fiatal orvos erre új, eredeti gyógymódot ajánlott neki s a szegény fiatal leány, a ki már ugyis a halál martalékául tudta magát, ráállott a kísérletre. Az orvos fürdőkádat készített, melyben a beteg kényelmesen ülhetett vagy fekéldhetett, tetszése szerint. Ebbe meleg vizet eresztettek, a páciens pedig jól bepólyázták, a telt kádba fektették, úgy hogy csak a feje látszott ki belőle zseniális szerkezetű támasztó készüléken. Így evett, ivott és aludt azután 183 napon keresztül. Minden 12 órában új vizet eresztettek a kádba, a betegszoba levegőjét pedig teljes hat hónapon keresztül egyenletes hőmérsékletben tartották. Félév után a fiatal leány, a kit a leghíresebb orvostanárok már a halálnak szántak, teljesen felgyógyult.

— **(Hűtelen szolga.)** Fischmann Manó pécsi lakos szolgálatában állott Aranyi Gábor szolga, a ki hétfőn egyedül volt otthon a lakásban, mert gazdája a hosszú napot templomban töltötte. Így aztán felhasználta az alkalmat és behatolva a szobába, felleszítette a szekrény ajtaját és abból cselédkönyvét, az ott levő tizenöt forintnyi készpénzt és három zálogcédulát magához vevén, megszökött. A károsult feljelentésére most mindenféle keresi a rendőrség Aranyi Gábort, de még eddig nem sikerült nyomára akadni.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. szept. 28. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 56.3 mm. (emelkedő.)

Hőmérsék = 15.4 °C

» maximuma: 16.6 °C

» minimuma: 12.0 °C

Párányomás: 11.0 mm.

Relatív nedvesség: 85%

Felhőzet: 10° N b. E.

Szélirány s erő: N. E. 3. — N. E. 2.

Csapadék 24 órai: 0.5 mm. eső.

Szeles, esős.

Dr. Czirer.

Előfizetésre való felhívás.

A közeledő negyedév alkalmából új előfizetést nyitunk lapunkra. Huszonöt év állapunk háta mögött s ez a tekintélyes idő és ez időn keresztül a függetlenségi eszme és a közönség szolgálatában csüggedetlenül vívott harcunk és fáradhatatlan működésünk felment bennünket attól, hogy a közeledő évnegyed alkalmából bővebben ismertessük lapunk programját.

Ismeretes ez a program mindenki előtt. A függetlenségi eszme van, volt és lesz lapunk zászlajára felírva s ezért küzdünk, e küzdelemünkhöz kérjük a nagyközönség pártfogását.

A mai küzdelmes politikai életben, mikor az ország legfontosabb létérdekei forognak kockán s a kormány alkotmányunk utolsó biztositékait is feláldozni készül, hogy uralmát továbbra is fentarthassa, fokozott mértékben van szükség a független sajtó munkásságára.

Ezt a munkásságot egész odaadással fogjuk teljesíteni a jövőben is s kérjük közönségünket, hogy bennünket továbbra is kitüntető pártfogásában részesíteni s lapunkat és így a

zen-
ne-
hle-
het,
obb
és
dul-n.)
ried
ahi-
ki
ogy
jütt
mi-
ony
iv-
vel
ák.
nan
mi-
ap-
ogy
ért
dni
a
ára
nár
án
ot-
ot-
k-
vil-
el,
nt-
ét,ber-
rök-
gyo-
len-
ság-
is
nül-
sze-
ese-
tud-
öss-
ért-
irat-
rov-
a m-
nev-
lező-
meg-
olva-
déli-
regé-
kere-
péc-
tört-
mun-
téze-
köve-
telje-
lapo-
eg-
fél-
ne-
eg-
kiad-
eg-
fél-
ne-
vány-
Figy-
1. sz-
küldü-
zsébet-
legérd-
lyekk-
lékéne-
érdem-
sége,
szórtar-
gyűjtő-
hoz zá-
legsze-
tette e-
A »Ma-
rozatár-
Első h-
adatlar-
58—59-
rus re-
mozog-
festi, e-
val sze-
rajzolv-
a tette-
e munk-
mint sz-

benne hirdetett függetlenségi eszmét újabb körökben is terjeszteni sziveskedjék.

Az országos politika mellett, hol Magyarország közgazdasági önállósága és függetlensége mellett fogunk fáradozó munkásságot kifejtteni, a városi és megyei dolgokkal is behatóan, pártoktól, személyektől függetlenül foglalkozunk, csak a közérdeket tartva szem előtt.

Az ország és a külföld nevezetesebb eseményeiről és az országgyűlésről távirati tudósításokat hozunk s ezekkel megelőzzük az összes újságokat, mert előfizetőink még aznap értesülnek minden nevezetes eseményről távirataink útján. Kiváló gondot fordítunk hírvirainkra, aminek élénkebb tételére állnak a megyében és a szomszéd vármegyék minden nevezetesebb pontján levő saját külön levelezőink. Lapunk tárcarovatában nagy gonddal megválogatott eredeti, érdekesítő szépirodalmi olvasmányokat adunk s egyedül állnak a vidéki napilapok között könyvalakban közreadott regényeink. Végül az ügyvédi kar és a jogkereső közönség érdekében közöljük hetenkint a pécsi kir. táblai értesítőt, minden héten csütörtökön este, pénteki kelettel megjelenő számunkban, mely tartalmazza az a héten elintézt ügyeket, az elintézés módjával és a következő hétre elintézés végett kifizetett ügyek teljes jegyzékét.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes lapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre	10 frt.
félévre	5 frt.
negyedévre	2 frt 50 kr.
egy hónapra	— > 85 kr.

Vasárnaponként megjelenő, népies **heti kiadásunk** előfizetési ára

egész évre	3 frt.
félévre	1 frt 50 kr.
negyedévre	— > 75 kr.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalványnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a
„PÉCSI FIGYELŐ”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Művészet, irodalom.

○ **Falk Miksa visszaemlékezései** Erzsébet királynéra kétségtelenül a legszebb és legérdekesebb munkálatok közé tartoznak, melyekkel a megdicsőült fejedelmasszony emlékének az irodalom áldozott. Csak elismerést érdemel hát a »Magyar Könyvtár« szerkesztősége, midőn ez eddigelé csak a lapokban szétosztottan megjelent dolgozatokat most összegyűjtötte és külön füzetben bocsátotta közzé, hozzáadva a királynénak azt a kétségtelenül legszebb arcképét, melynek Schrotzberg festette eredetijét a müncheni képtárban őrzik. A »Magyar Könyvtár« most megjelent új sorozatának egyéb nagyérdékű füzetei is vannak. Első helyen áll Jókainak egy még eddig kiadatlan drámája, a »Helvila« című, mely az 58—59-es kettős számot tölti meg. A koszaros regényíró e darabjában a mai életben mozog: leginkább a magyar parlament világát festi, egy erkölcsileg végkép elzüllött honatyával szembe állítva egy ideális férfit és megrajzolva egy rendkívül érdekes női alakot is, a letterős, munkára kész modern leányt. Jókai e munkája olvasva még sokkal hatásosabb, mint színpadon volt. — A 60. szám a leg-

újabb orosz elbeszélői gárda egyik legzseniálisabb tagját mutatja be, Csehov Antalt, a kit nálunk Szabó Endre tett népszerűvé. Ő fordította a »Falusi asszonyok« című elbeszélés- és rajzgyűjteményt, mely meglepő bizonyossága Csehov csodálatos megfigyelő tehetségének, hangja elevenségének és plastikusságának. A 61. számban Kölcsey Ferenc válogatott beszédeit teszi közzé Radnai Rezső, aki a magyar szónoklat ez egyik atyamesterének legjobb munkáit válogatta össze, a füzetet szép bevezetéssel és az egyes beszédeket a szükséges magyarázatokkal látva el. A 62. sz. füzet egy szenzációs amerikai regényt tartalmaz; címe »Ujjászületés«, szerzője Charles Yke. Ez a munka különös és érdekesítő dolgában vetekedik Bellamy híres regényeivel: egy leány története van benne elmondva, aki húsz éves korában csodás módon elfeledi egész múltját és mintha újjászületett volna, új életet kezd. E füzetet ismét egy magyar tárgyú szám követi: elseje a »Magyar Könyvtár« programjában ígért történeti életrajzoknak. Az mány Péter életét mondja el benne Áldassy Antal egyetemi magántanár, röviden és tömören ismertette nemzeti történelmünk e nagy alakjának szereplését. A füzetet nyolc, a szöveg közé nyomott nagyértékű kép gazdagítja. — Ezeket nyújtja legújabb 6 füzetében a »Magyar Könyvtár«, kétségtelenül a legsokoldalubb, legtartalmasabb és legolcsóbb az e nemű vállalatok közül. Egy-egy szám ára 15 kr.; a kiadó cég — Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) — szívesen szolgál teljes jegyzékekkel.

○ **Katángy-Naptár.** Karácsonyra nagy irodalmi újdonság készül: a Katángy-Naptár, melyet Nagyságos Katángy Menyhért országgyűlési képviselő ur, a Naplóbíró bizottság tagja, irt és szerkesztett, választási költségeinek részben való behozásának tekintetéből.

Az »Országos Hírlap« megszerezte a teljes hazafitól kizárólag előfizetői részére s mindazoknak, a kik most előfizetői lesznek, bérmentve ajándékolja küldi karácsony hetében.

Ki ne ismerné nagynevű írónk, Mikszáth Kálmán pompásan megrajzolt alakját, Katángy Menyhértet? Mikszáth páratlan humorának, éles szatirájának és nagy megfigyelő tehetségének ez egyik legkiválóbb alkotása, mely az olvasóközönségnek már eddig is ritka gyönyörűségére szolgált. Kétségtelen, hogy Mikszáth géniusza ez újabb alkotásában is túl fogja szárnyalni a várakozásokat s a Katángy-Naptárral oly művet ad a közönség kezébe, melyhez fogható nincsen a magyar irodalomban.

Az »Országos Hírlap« kiváló izlésének és a művelt magyar olvasóközönség iránt való előzékeny figyelmének adja tanuságát az által, hogy e naptárt küldi szét előfizetőinek karácsonyi ajándékolja és újabb bizonyosságot ad arról, hogy a közönségnek azt a nagy pártfogását, melylyel e lapot eddig is elhalmozta, méltán megérdemli.

Törvénykezés.

§ **Fiatal bűnösök.** Három fiatal gyerek állott ma a törvényszék előtt: *Krems János* kárász-pusztai, *Kovács József* és *Horváth (Nagy) Károly* nagykanizsai, tizenhat éven aluli fiúk, a kik közül különösen a két utóbbival

senki sem gondol s szabadjukra hagyva már zsenge korokban a rossz utra tértek.

Krems János már ezelőtt két évvel büntetve is volt lopásért s lehet, hogy ő volt az, ki a másik két, nála fiatalabb gyereket is a bűn útjára csábította.

A három szövetséges bejárt három vármegyét és csavargás közben hol itt, hol ott követtek el különféle lopásokat s az így szerzett holmiból, illetve azok árából fedezték szükségleteiket, úgy élelmüket, mint ruházatukat.

Hanem végre is tetten érték őket s a megindított vizsgálat folyamán tizenkilenc eset merült fel, a melyekben a jó madarak beismerték a lopásokat és pedig egynek kivételével, a hol *Krems János* egyedül működött, minden lopást közösen hajtottak végre.

A törvényszék ma tartott végtárgyalást ebben az ügyben és dr. *Müller János* ügyvéd védőbeszéde után, ki hosszabb ideig tartó, de javító házban töltendő büntetés kiszabását kérte, — *Krems Jánost* két évi, *Kovács Józsefet* és *Horváth (Nagy) Károlyt* pedig egyenként másfél évi, javító házban eltöltendő fogságra ítélte, mely ítéletben úgy a vád, mint védelem képviselője megnyugodván, az jogerőre emelkedett.

§ **Felmentett vádlott.** Magán okirat hamisítás vádjával állott ma a pécsi kir. törvényszék előtt *Prakatur Markó* lőcsi lakos, a ki egy polgári perben felmutatott nyugta meghamisításában látszott bűnösnek.

A dolog úgy áll, hogy *Prakatur* adása volt *Spitzer Adolf* villányi kereskedőnek s az adósság biztosítására váltót adott, mely váltó március tizenkilencedikén lejárt s mivel az adós még huszonnegyedikén sem jelentkezett fizetés céljából, ezen a napon a váltótulajdonos cég ügyvédének adta át azt beperlés végett.

Prakatur másnap, huszonötödiken, kifizette tartozását és a cég lépéseket tett, hogy ügyvédje ne indítson pert ellene, de ekkor már a kereset be volt adva és így *Prakatur* meg kellett fizetni a perköltségeket is.

Prakatur erre kártérítési pert indított a cég ellen azon az alapon, hogy őt a váltó kifizetése után perelték be s ez állításának igazolására csatolta a cégtől kapott nyugtát, a melyen azonban március 25-iki helyett 19-iki dátum állott.

A polgári perben elutasított keresetével és magánokirathamisítás miatt büntető utra tereltetett az ügy, de a mai végtárgyaláson nem lehetett vádlottra rábizonyítani, hogy csakhogyan meghamisította a nyugtát, bár azon a törlés nyomai láthatók.

Igy azután felmentette a bíróság *Prakatur* a hamisítás következményei alól, tekintettel arra is, hogy a polgári pert ugyis elvesztette és így senkinek sem okozott kárt, ellenben ő marasztaltatott el még a perköltségekben is.

TAVIRATOK.

— **A Dreyfus-ügy bonyodalmai.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A mai párisi lapok konstatalják, hogy a tegnapi nap nyugodtan folyt le.

A »*Matin*« tagadja, hogy *Chanoin* hadügyminiszter megróttá *Zurlindent* a *Piquart* ellen elrendelt vizsgálat miatt.

Ezzel szemben a »République« megmarad amaz állítása mellett, hogy a kormány nagyon erélyes hangon tartott levelet intézett Zurlinden tábornokhoz.

— **Zola újra feltűnik a lát-határon.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Zürichből jelentik, hogy Zola Emil titkára kíséretében oda érkezett, de senkit sem fogadott magánál. A nyarat Schaffhausenben töltötte s holnap Lausanne át Párisba utazik.

— **A hatalmak ultimátuma Kréta ügyében.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Londoni hírek szerint Anglia, Francia-, Orosz- és Olaszország már megegyeztek a krétai ügyben a szultánhoz intézendő ultimátum egyes pontjaira nézve. Az ultimátumot 24 órán belül átnyújtják a portának.

— **A pénzügyi bizottság-ból.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma minden nagyobb emóció nélkül letárgyalta a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetését. A tárgyalások iránt nagyon csekély az érdeklődés még a bizottság tagjai körében is. Mindenki csak a kiegészítési kérdés esélyeivel foglalkozik s izgatottan lesik a Bécsből jövő legújabb híreket, melyek a Reichsrath ellenzékének taktika változtatásáról szólnak.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, szept. 28.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.70; későbbi szállítás: —.—
Tengeri, őszre: 4.51 — Rozs, őszre: 7.81. — Zab, őszre: 5.80.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 352.30. — Magyar hitelrészvény: 377.75 — Államvasut: 347.25.

Szerkesztői üzenet.

Kesergő szivek. E cím alatt beküldött vers nem üti meg a közölhetőség mértékét.

Nyilt-tér.)*

Dr. GÁL JENŐ

fog- és szájspecialista
uj takarékpénztári palota.

Rendel d. e. 9—12; d. u. 2—6-ig.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Látta

ön már a magyar

FLIEGENDE BLÄTTERT

a

„Pillangó“

cimű

lapot??

Minden

kávéházban,
kasinóban,
vendéglőben

megtekinthető.

Mutatványt ingyen küld a kiadóhivatal

Budapest,

VI., Teréz-körút 35.

Előfizetési ára:

3 hónapra 1 frt.

Állami érem haladás
és versenyképességért

Főtízlet:

a „Hattyu“ épületben
Király (fő) utca.

Schönwald Imre

ékszergyáros, óra- és látszerész Pécsen.

Telefonösszeköttetési szám 78.

Arany érem szép
és jó munkáért.

Eladó termek, raktárak

és műhelyek

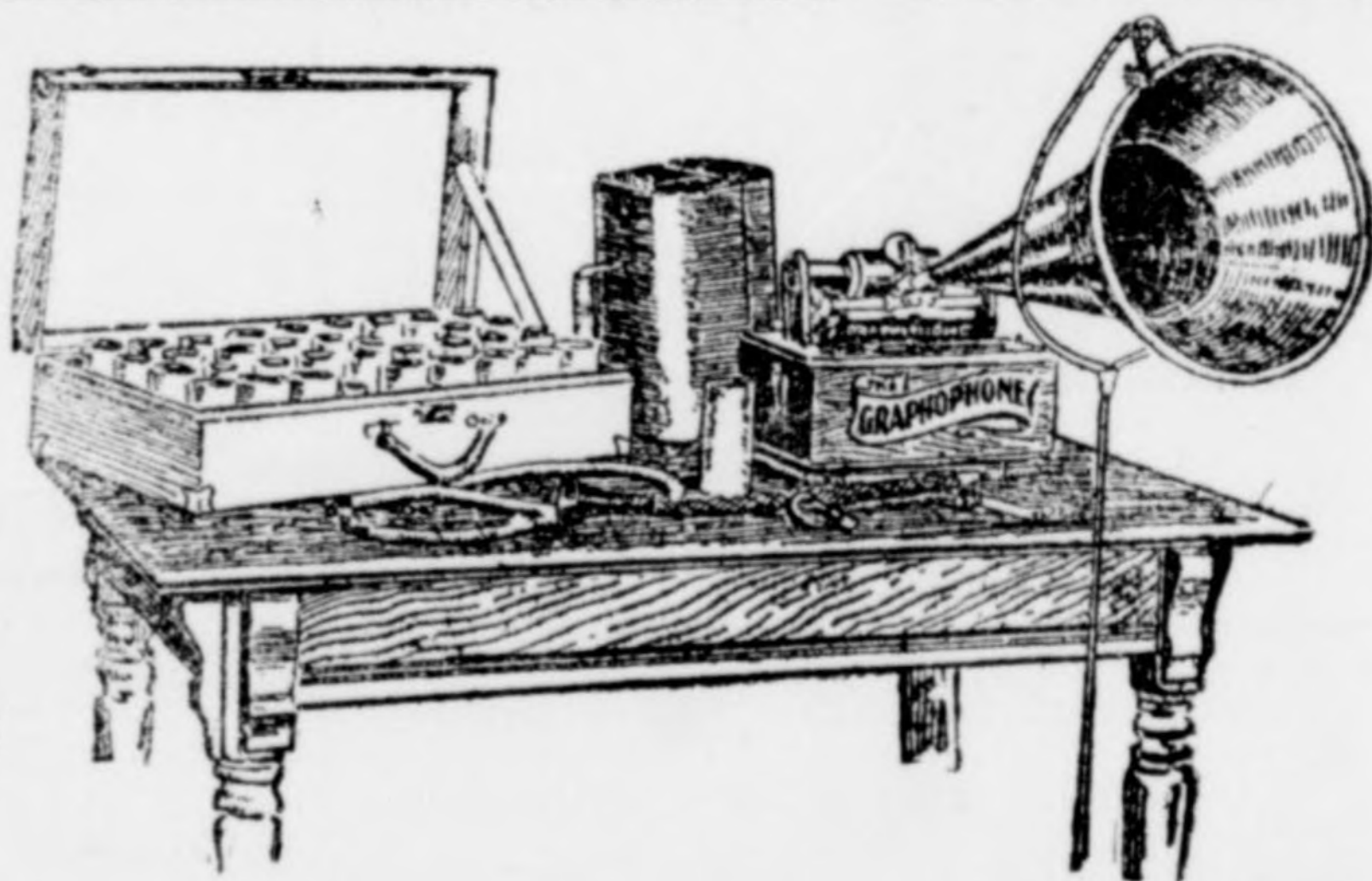
a „Hattyu“ udvarban.

Kellemes magánszórakozás!

Értésére adom a nagyérdemű közönségnek, miszerint a

Phonograph beszélőgép gyárnak

főlerakatát megkaptam és ilyeneket teljes felszereléssel állandóan raktáron tartok, melyeket nagyság szerint 100—140 forintig árusítok el.

A Phonograph beszélőgépek a legkitünőbb gyártmányuak és szép, tisztán érthető hangjuknál fogva általános kedveltségnek örvendenek. Családi körökben, kik otthonukban kívánnak szórakozni, a legszebb indulókat vagy operákat meglepő szépen eljátszatathatják. Ünnepelekkor a legszebb toásztok vele felvehetőek és még évek után is elmondathatják vele. Ugyiszintén könnyű módszer új dalok megtanulására, amennyiben a gép egyszeri beéneklés után azt felveszi és hangos, fülbemászó hangon adja le, a hányszor csak kívánják.

Tisztelettel

Schönwald Imre.